

esztendeihez hasonló gouvernantok³⁹.

Az idő azonban csak telt – a két kontessz igyekezett szórakozni, amint lehetett; hanem egyszer aztán kapják ám a tudósításokat, hogy Pesten is Bécsben is Pozsonyban is *kezdődnek a bálók!* Ez a hír aztán annyira megdobogtatta a kedves két szép leány szivecskáját, hogy félre löktek hímzést horgolást, grammért⁴⁰, etüdöt, piánofortét⁴¹, rajta mentek a tatán, hogy ők táncolni szeretnének. A tata szabadkozott: „De hát kedves kicsikéim, kivel akartok itt táncolni? A tisztartót⁴², ispáno-

Blanka és Szeréna kontesszek nem tudtak hová lenni örömlükben; czirógatták az öreg papot, nyakába estek a tatának, hogy csak írjon a professzoroknak, küldjön szónokat a diákokért holnap reggel mindjárt s azzal kiszaladtak talpra állíták az egész házat, szakácsot kuktát, inast útasítának, hogy rendezkedjenek, süssenek-főzzenek, mert holnap nagy bál lesz, jönnek a berényi diákok, a kulcsárnak⁵⁰ különösen meghagyván, hogy a legjobb bort készítse elő, mert ők úgy hallották, hogy a diák azt szereti.

zébe a tarokkot: „Várj, vén Kuczián, kikaparjuk saskörmeid közül az iskolát fundamentomostól.”

A két kontessz ott repkedett körülöttük, míg a játéknak vége levén, hazamenet ezt mondá a fondorlelkületű Gaál a kollegájának:

– Bonum omen⁵³, koma! Még sohase sikerült a gróf huszonegyesét elfognom, csak ma; én is hallottam, mikor a nótáriusnak *bene*-t mondott.

A gróf pedig mielőtt nyugalomra térne, levelet írt nagytiszteletű Kuczián uramhoz, mely után rendelést tévén mindenek felől, nyugalomra tért.

* * *

Az a levél pedig, mit a zsinóros hajdú a Senioralis inspektor kezébe adott, s melyet az olvasni kezdett, szóltott ekképen:

„Nagytiszteletű Predicator Úr!

Bizodalmas nagy jó Uram!

A szegény kis unoka-lánykáim velem együtt az őszön ide rekedének, s már holtra únják magukat, e végből némi kis farsangi mulatságot óhajtanék kedvükre tartani, mivel pedig e mi városunkban nincsenek arra való ifjú emberek, hallván pedig a helybeli tiszt. Predicator⁵⁴ uraméktól, hogy kegyelmetek milyen tiszt és jómagaviseletű ifjakat nevelnek a berényi scolában⁵⁵, bizodalommal kérem kegyelmeteket, ne terheltesseken küldeni avagy csak tizenkettőt is, kikkel az én unoka-lánykáim a tánczolás szép mesterségében magukat kedvükre és illendőképen frequentálhassák⁵⁶. Mely bizodalmas kérésemet ha a kegyelmetek szivessége meg nem veti, én is az én háladatos indulatomat az scola irányában bé fogom bizonyítani.

Hogy pedig az otthon maradó ifjúság is részesülhessen némi multságban, ne terheltesseken kegyelmetek elfogadni tőlem ezt a csekélységet, melyet János hajdú át fog szolgáltatni. Isten áldásának buzgóságos kívánásával maradván

Datum Szarvasini die XV. Kalendis
Januarii, Ao Dni 1834.

kat⁴³ behíhatjuk, no... még a nótáriusnak⁴⁴ vehetnétek hasznát, de ez soh'sincs itthon, mindig Komlóson csavarog az esperesnél, mert a berényi pártikulát⁴⁵ szeretné ide plántálni⁴⁶: vagy ha éppen úgy akarják az én kedves kis madárkáim, felrendeltetek vásánapontként vagy tizenkét tót legényt, tánczolóhattok azokkal eleget, aztán meg ha úgy kívánjátok, a minétben meg a kozákban⁴⁷ magam is helyt állok!”

E nagy veszedelemben jöttek tiszteletes uramék preferánczozni. A fondorlelkületű Gaál (amint Kuczián uram magában nevezni szokta) megértvén a szép lányok kívánságát, így szólott hozzájuk:

– Hát édes lelkeim, drága kedves kontesszkáim, kérjék meg a tatát, hogy küldjön el néhány szánt Berénybe diákokért; én hogy a mult adventnek idején ott jártam vizitálni⁴⁸, láttam ott olyan helyes, csinos, pörge bajuszkájú rhetor- meg logikusgyerekeket⁴⁹, hogy csak helyre! Tudnak pompás magyar nótákat dalolni, s hogy a tánczolás szép mesterségében is gyakoroltak légyenek azt onnét következtetem, mert tiszteletes Molitórisz uram felemlíté, hogy már néhányan elszöktének egy lakodalomba, s ott reggelig rakták.

Epen e perczben lépett be a csavargó nótárius, Hellenbranth uram, s a grófnak valamit súgván, ez helyben-hagyólag intett fejével, s minthogy éppen négyen valának, a gróf Paskievics-re terítettett⁵¹. Míg az asztalt rendezték, Simon uram, a másik pap súgva kérdi a nótáriust:

– Mit mondott az Esperes?

– Azt mondta, hogy: *bene*⁵²!

– Hát a gróf az előbb?

– Az is azt mondá: *bene*! Mire Simon uram ilyen dörmögéssel szedé ke-

50 Kulcsár – A kastély összes kulcsait (ezek között a pincekulcsot is) őrző alkalmazott

51 Paskievicsre terített – az ilyen nevű orosz tábornok után elnevezett kártyajátékhoz osztrák

52 Bene – Jó

53 Bonum omen – Jó előjel

54 Predicator – Lelkész

55 Scola – Iskola

56 Frequentál – Itt látogatott helyen mutatkozni

39 Gouvernant – Kormányzó

40 Grammér (grammatika) – Nyelvtan

41 Piánoforte – Zongora

42 Tisztartó – Nagyobb uradalmakban főbb rangú gazdatiszt

43 Ispán – Főtisztviselő

44 Nótárius – Jegyző, íródeák

45 Pártikula – Itt gimnázium

46 Plántál – Itt telepít

47 Minét (menüett), kozák – korabeli népszerű táncok

48 Vizitál – látogatába megy

49 Rhetor- meg logikus gyerek – Bölcsészetet és természettudományokat hallgató diák